

opusdei.org

L'esperança del cristià

Us oferim en àudio i text, l'homilia de sant Josepmaria "L'esperança del cristià" publicada a "Amics de Déu" i pronunciada el 8 de juny de 1968.

24/08/2020

Disponible també a [Soundcloud](#), [ivoox](#) i [Youtube](#)

Ja fa bastants anys, amb un convenciment que anava creixent cada dia, vaig escriure: *espera-ho tot de Jesús: tu no tens res, no vals res, no pots fer res. —Ell obrarà, si t'abandones en Ell.*^[1] Ha passat el temps, i aquella convicció meva s'ha anat enrobustint, s'ha anat fent més fonda. He vist en moltes vides, que l'esperança en Déu encén meravelloses fogueres d'amor, amb un foc que manté el cor bategant, sense minves, sense decaïments, encara que al llarg del camí hom pateixi, i a vegades pateixi de debò.

Mentre llegia el text de l'Epístola de la Missa, m'he commogut, i m'imagino que a vosaltres us ha passat el mateix. Comprenia que Déu ens ajudava, amb les paraules de l'Apòstol, a contemplar l'entramat diví de les tres virtuts teologals, que componen l'armadura sobre la qual es teixeix l'autèntica existència de l'home cristià, de la dona cristiana.

Escolteu novament sant Pau:
*justificats, doncs, per la fe, tinguem
pau amb Déu per Nostre Senyor
Jesucrist. Pel qual en virtut de la fe
tenim cabuda en aquesta gràcia en
què estem fermes i ens gloriem en
l'esperança de la glòria dels fills de
Déu. Encara més: ens gloriem també
enmig de les tribulacions, sabent que
la tribulació exercita la paciència; la
paciència serveix per a la prova, i la
prova per a l'esperança i l'esperança
no defrauda mai, ja que la caritat de
Déu ha estat vessada en els nostres
cors per mitjà de l'Esperit Sant.*[2]

Aquí, a la presència de Déu, que ens
presideix des del Sagrari —com
enforteix aquesta proximitat real de
Jesús!—, meditem avui sobre
aquest do suau de Déu, l'esperança
que curulla les nostres ànimes
d'alegria, *spe gaudentes*,[3] joiosos,
perquè —si som fidels— ens espera
l'Amor infinit.

No oblidem mai que, per a tothom —per a cada un de nosaltres, doncs— només hi ha dues maneres d'estar-se a la terra: s'hi viu una vida divina, sempre lluitant per agradar Déu; o bé s'hi viu una vida animal, més o menys humanament il·lustrada, quan hom prescindeix d'Ell. Mai no he concedit gaire pes als *santons* que es gloriegen de no ser creients: jo me'ls estimo molt, com tots els homes, germans meus; els admiro la bona voluntat que en determinats aspectes pot mostrar-se heroica, però els planyo, perquè tenen l'enorme desgràcia que els falta la llum i la calor de Déu, i la inefable alegria de l'Esperança teològica.

Un cristià sincer, coherent amb la seva fe, no actua més que de cara a Déu, amb una visió sobrenatural; treballa en aquest món, que estima apassionadament, ficat entre els afanys de la terra, amb l'esguard fit al Cel. Ens ho confirma sant Pau:

quae sursum sunt quaerite; cerqueu les coses de dalt, on Crist seu a la dreta de Déu; assaboriu les coses del Cel, no les de la terra. Per tal com ja sou morts —a allò que és mundà, pel Baptisme—, i la vostra vida és amagada amb Crist en Déu.[4]

Esperances terrenals i esperança cristiana

Amb una cadència monòtona surt de la boca de molts la cantarella ja gastada, que *l'esperança és l'última cosa que es perd*; com si l'esperança fos un agafador per a continuar deambulant sense complicacions, sense inquietuds de consciència; o com si fos un expedient que permet d'ajornar *sine die* l'oportuna rectificació de la conducta, la lluita per assolir objectius nobles i, sobretot, el fi suprem de la nostra unió amb Déu.

Jo diria que aquest es el camí per confondre l'esperança amb la

comoditat. En el fons, no hi ha cap ànsia d'aconseguir un veritable bé, ni espiritual, ni material legítim; la pretensió més alta d'alguns es redueix a esquivar allò que podria alterar la tranquil·litat —aparent— d'una existència mediocre. Amb una ànima tímida, encongida, emperesida, la criatura s'emplena de subtils egoismes i es conforma en el fet que els dies, els anys, transcorrin *sine spe nec metu*, sense aspiracions que exigeixin esforços, sense els sobresalts de la brega: allò que compta és evitar el risc del desaire i de les llàgrimes. I que en som de lluny d'obtenir res, si malmetem el desig de posseir-ho, per por de les exigències que la conquesta d'allò mateix comporta!

Tampoc no falta l'actitud superficial d'aquells qui —fins i tot amb aparences d'una afectada cultura o de ciència— componen poesia fàcil amb l'esperança. Incapaços

d'enfrontar-se sincerament amb llur intimitat i de decidir-se pel bé, limiten l'esperança a una il·lusió, a un somni utòpic, al simple consol davant les angoixes d'una vida difícil. L'esperança —falsa esperança— es muda per a aquests en una frívola vel·leïtat, que no mena enlloc.

Però si abunden els temorosos i els frívols, en aquesta terra nostra molts homes rectes, impulsats per un ideal noble —per bé que sense cap motiu sobrenatural, per filantropia—, afronten tota mena de privacions i es gasten generosament servint els altres, ajudant-los en llurs sofriments o dificultats. Em sento sempre mogut a respectar, i fins i tot a admirar la tenacitat de qui treballa decididament per un ideal net. Tanmateix, considero una obligació meva recordar que tot allò que iniciem ací, si és una empresa exclusivament nostra, neix amb el

segell de la caducitat. Mediteu les paraules de l'Escriptura: *però si contemplava el conjunt de les coses que havien dut a terme les meves mans i la fatiga que m'havien costat, heus aquí que tot em semblava vanitat i omplir-se de vent, i que sota el sol res no aprofita.*[5]

Aquesta precarietat no sufoca l'esperança. Al contrari, quan reconeixem les petiteses i la contingència de les iniciatives terrenals, aquest treball s'obre a l'autèntica esperança, que eleva tot el quefer humà i el converteix en un lloc d'encontre amb Déu. S'il·lumina així aquesta tasca amb una claror perenne, que allunya les tenebres de les desil·lusions. Però si transformem els projectes temporals en metes absolutes, esborrant de l'horitzó l'estada eterna i el fi per al qual hem estat creats —estimar i lloar el Senyor, i posseir-lo després en el Cel—, els intents més brillants es

tornen traïdories i fins i tot vehicles per a envilir les criatures. Recordeu la sincera i famosa exclamació de sant Agustí, que havia experimentat tantes amargors mentre desconeixia Déu, tot cercant fora d'Ell la felicitat: *ens creàreu, Senyor, per a ésser vostres, i el nostre cor està inquiet, fins que reposarà en Vós!*^[6] Tal vegada no hi ha res més tràgic en la vida dels homes que els enganys soferts per la corrupció o falsificació de l'esperança, presentada com una perspectiva que no té com a objecte l'Amor que sadolla sense sadollar.

A mi, i desitjo que a vosaltres us passi el mateix, la seguretat de sentir-me —de saber-me— fill de Déu m'omple de veritable esperança la qual, pel fet de ser una virtut sobrenatural, s'acomoda a la nostra naturalesa en infondre's en les criatures, i és així mateix una virtut molt humana. Sóc feliç amb la certesa del Cel que tindrem, si som fidels fins a la fi; amb

la benaurança que ens arribarà,
quoniam bonus,^[7] perquè el meu
Déu és bo i és infinita la seva
misericòrdia. Aquesta convicció
m'incita a comprendre que solament
allò que porta l'empremta de Déu
revela el senyal indeleble de
l'eternitat, i el valor n'és immoridor.
Per això, l'esperança no em separa de
les coses d'aquesta terra, sinó que
m'apropa a aquestes realitats, d'una
manera nova, cristiana, que prova de
descobrir en tot la relació de la
naturalesa, després de la caiguda,
amb Déu Creador i amb Déu
Redemptor.

En què esperar

Potser més d'un es preguntarà: els
cristians, en què hem d'esperar?,
perquè el món ens ofereix molts
béns, desitjables per a aquest cor
nostre, que reclama felicitat i
persegueix l'amor amb afany. A més,
volem sembrar la pau i l'alegria amb

abundància, i no restem satisfets amb l'assoliment d'una prosperitat personal, i mirem que estiguin contents tots els qui ens volten.

Per desgràcia, n'hi ha que amb una visió digna però curta, amb uns ideals exclusivament caducs i fugaçs, obliden que els anhels del cristià s'han d'orientar vers cims més enlairats i infinits. Ens interessa l'Amor mateix de Déu, gaudir-ne plenament, amb un goig sense fi. Hem comprovat, de tantes maneres, que les coses d'aquí baix passaran per a tothom, quan aquest món s'acabi: i ja abans, per a cada u, amb la mort, perquè les riqueses ni els honors no acompanyen al sepulcre. És per això que amb les ales de l'esperança, que anima els nostres cors a elevar-se fins a Déu, hem après de resar: *in te Domine speravi, non confundar in aeternum*,^[8] espero en Vós, Senyor, per tal que em conduïu amb les vostres mans ara i

en tot moment, pels segles dels segles.

No ens ha creat el Senyor perquè construïm ací una ciutat definitiva, [9] perquè *aquest món és el camí de l'altre, que és estada sense pesars.*[10] Però ni així, els fills de Déu no ens hem de desentendre de les activitats terrenals, en què Déu ens col·loca per santificar-les, per impregnar-les de la nostra fe beneïda, l'única que porta la pau veritable, l'alegria autèntica a les ànimes i als diversos ambients. Aquesta ha estat la meva predicació constant des de 1928: és urgent de cristianitzar la societat; de portar a tots els estrats d'aquesta humanitat nostra el sentit sobrenatural, de manera que els uns i els altres ens comprometem a elevar a l'ordre de la gràcia els afers diaris, la professió o l'ofici. Així, totes les ocupacions humanes s'il·luminen amb una esperança nova, que transcendeix el

temps i la caducitat de les coses mundanes.

Pel Baptisme, som portadors de la paraula de Crist, que asserena, que encén i aquieta les consciències ferides. I per tal que el Senyor actuï en nosaltres i per nosaltres, hem de dir-li que estem disposats a lluitar cada jornada, encara que ens veiem fluixos i inútils, i per més que percebem el pes immens de les misèries personals i de la pobra personal feblesa. Hem de repetir-li que confiem en Ell, en la seva assistència: si cal, com Abraham, *contra tota esperança*.^[11] Així treballarem amb un deler renovat, i ensenyarem la gent de reaccionar amb serenitat, lliures d'odis, de recels, d'ignoràncies, d'incomprensions, de pessimismes, perquè Déu ho pot tot.

Allà on ens trobem, ens exhorta el Senyor: vetlleu! Alimentem en les

nostres consciències, davant aquesta petició de Déu, els desigs esperançats de santedat, amb obres. *Dóna'm, fill meu, el teu cor*,^[12] ens suggereix a cau d'orella. Deixa't d'alçar castells amb la fantasia, decideix-te a obrir l'ànima a Déu, ja que exclusivament en el Senyor trobaràs un fonament real per a la teva esperança i per a fer el bé als altres. Quan no es lluita amb si mateix, quan no es rebutgen terminantment els enemics que hi ha dins la ciutadella interior —l'orgull, l'enveja, la concupiscència de la carn i dels ulls, l'autosuficiència, l'esbojarrada avidesa de llibertinatge—, quan aquesta brega interior no existeix, els ideals més nobles es marceixen com *la flor del fenc, que en sortir el sol abrusador, l'herba s'asseca, la flor cau i se n'acaba la vistosa formosor*.^[13] En acabat, a la més petita, sorgiran el descoratjament i la tristesa, talment una planta nociva i invasora.

Jesús no es conforma amb un assentiment vacil·lant. Pretén, té dret de veure'ns caminar amb enteresa, sense concessions davant les dificultats. Exigeix passes fermes, concretes; i d'ordinari, els propòsits generals serveixen de poc. Aquests propòsits tan poc delineats em semblen il·lusions fal·laces, que intenten ofegar les crides divines que percep el cor; focs follets, que no cremen ni escalfen, i que desapareixen amb la mateixa fugacitat amb què han sorgit.

Per això, si et veig caminar amb determinació, em convenceré que les teves intencions per a assolir la meta són sinceres. Obra el bé, revisant les teves actituds ordinàries davant l'ocupació de cada instant; practica la justícia, precisament en els àmbits que sovinteges encara que la fatiga et doblegui; fomenta la felicitat dels qui et volten tot servint els altres amb alegria al lloc de la teva feina, amb

esforç per acabar-la amb la major perfecció possible, amb la teva comprensió, el teu somriure, la teva actitud cristiana. I tot això, per Déu, amb el pensament en la seva glòria, amb la mirada alta, anhelant la Pàtria definitiva, per tal com solament aquest fi val la pena.

Ho puc tot

Si no lluites, no em vinguis a dir que mires d'identificar-te més amb Crist, de conèixer-lo, d'amar-lo. Quan emprenem el *camí ral* de seguir Crist, de portar-nos com fills de Déu, no se'ns oculta què ens espera: la Santa Creu, que hem de contemplar com el punt central on es recolza la nostra esperança d'unir-nos al Senyor.

T'antipico que aquest programa no resulta pas una empresa còmoda; que viure de la manera que assenyala el Senyor suposa un esforç. Us llegeixo l'enumeració de l'Apòstol, quan refereix les seves peripècies i

els seus sofriments per complir la voluntat de Jesús: *de part dels jueus he rebut cinc vegades els quaranta-nou assots menys un. Tres vegades m'han bastonejat; una vegada m'han apedregat; he sofert tres naufragis; vaig passar una nit i un dia enmig de la mar. Sempre rodant: en perills de rius, en perills de bandolers, en perills dels meus compatriotes, en perills dels gentils, perills a ciutat, perills al camp, perills a la mar, perills dels falsos germans. Treballs i fatigues, vetlles freqüents; fam i set, amb molts dejunis, amb fred i sense roba. I sobre aquestes coses externes, les ocupacions de cada dia per la sol·licitud de totes les esglésies.*[14]

M'agrada, en aquestes converses amb el Senyor, ajustar-me a la realitat en què ens desenvolupem, sense inventar-me teories, ni somiar grans renúncies, heroïcitats, que habitualment no s'esdevenen. Importa que aprofitem el temps, que

se'ns escapa de les mans i que, amb un criteri cristià, val més que no pas *or*, ja que representa un avanç de la glòria que se'ns concedirà després.

Lògicament, en la nostra jornada no toparem amb unes tals contradiccions, ni amb tantes, com experimentà la vida de Saule.

Nosaltres descobrirem la baixesa del nostre egoisme, les urpades de la sensualitat, les grapades d'un orgull inútil i ridícul, i moltes altres claudicacions: tantes, tantes flaqueses. Descoratjament? No. Amb sant Pau, repetim al Senyor: *em complac en les meves debilitats, en els ultratges, en les necessitats, persecucions i destrets, per amor de Crist; perquè, quan em sento feble, aleshores sóc més fort.*[15]

A vegades, quan tot ens surt a l'inrevés de com ens ho afiguràvem, ens ve espontàniament a la boca: Senyor, que se m'enfonsa tot, tot,

tot...! Ha arribat l'hora de rectificar: jo, amb Vós, avançaré segur, perquè Vós sou la mateixa fortalesa: *quia tu es, Deus, fortitudo mea*.[16]

T'he pregat que, enmig de les teves ocupacions, procuris alçar l'esguard al Cel, de forma perseverant, perquè l'esperança ens impulsa a aferrar-nos a aquesta mà forta que Déu ens dóna sempre, a fi que no perdem el punt de mira sobrenatural; també quan les passions s'aixequen i ens escometen per engrillonar-nos en el reducte mesquí del nostre jo, o bé quan —amb una vanitat pueril— ens sentim el centre de l'univers. Jo visc convençut que, sense mirar cap amunt, sense Jesús, mai no aconseguiré res; i sé que la meua fortalesa per vèncer-me i per vèncer, neix de repetir aquell crit: *ho puc tot en Aquell qui em conforta*,[17] que aplega la promesa segura de Déu de no abandonar els seus fills, si els seus fills no l'abandonen.

La misèria i el perdó

Tant s'ha acostat el Senyor a les criatures, que tots guardem en el cor anhels d'altura, afanys de pujar molt amunt, de fer el bé. Si remoc en tu ara aquestes aspiracions, és perquè vull que et convencis de la seguretat que Ell ha posat en la teva ànima: si el deixes fer, serviràs —on ets— com un instrument útil, amb una eficàcia insospitada. Per tal que no t'apartis per covardia d'aquesta confiança que Déu posa en tu, evita la presumpció de menysprear ingènuament les dificultats que apareixeran en el teu camí de cristià.

No ens n'hem d'estranyar.

Arrosseguem en nosaltres mateixos —conseqüència de la naturalesa caiguda— un principi d'oposició, de resistència a la gràcia: són les ferides del pecat d'origen, endanyades pels nostres pecats personals. Per tant, hem d'emprendre aquestes

ascensions, aquestes tasques divines i humanes —les de cada dia—, que sempre desemboquen en l'Amor de Déu, amb humilitat, amb un cor contrit, refiats de l'assistència divina, i dedicant-hi els nostres millors esforços com si tot depengués d'un mateix.

Mentre breguem —una brega que durarà fins a la mort—, no excloguis la possibilitat que s'alcin, violents, els enemics de fora i de dins. I per si aquest llast encara fos poc, hi haurà ocasions en què s'amuntegaran en el teu pensament els errors comesos, potser abundants. T'ho dic en nom de Déu: no et desesperis. Si això s'esdevé —no s'ha d'esdevenir forçosament; ni serà cosa de cada dia—, converteix aquesta ocasió en un motiu d'unir-te més amb el Senyor; perquè Ell, que t'ha escollit com a fill, no t'abandonarà. Permet la prova, perquè estimis més i descobreixis amb més claredat la

seva continuada protecció, el seu Amor.

Hi insisteixo, tingues coratge, perquè Crist, que ens va perdonar a la Creu, continua oferint el seu perdó en el Sagrament de la Penitència, i sempre *tenim un advocat davant del Pare: Jesucrist, el Just. Ell és propiciació pels nostres pecats, i no solament pels nostres, sinó pels de tot el món,[18]* perquè assolim la Victòria.

Endavant, passi el que passi! Ben agafat al braç del Senyor considera que Déu no perd batalles. Si t'allunyes d'Ell per qualsevol motiu, reacciona amb la humilitat de començar i de tornar-hi; de fer de fill pròdig cada jornada, fins i tot repetidament en les vint-i-quatre hores del dia; d'ajustar el teu cor contrit en la Confessió, veritable miracle de l'Amor de Déu. En aquest Sagrament meravellós, el Senyor et neteja l'ànima i t'inunda d'alegria i

de força perquè no defalleixis en la lluita, i perquè retornis sense cansament a Déu, ni que tot et sembli fosc. A més, la Mare de Déu, que és també Mare nostra, et protegeix amb la seva sol·licitud maternal, i et consolida en les teves petjades.

Déu no es cansa de perdonar

La Sagrada Escriptura ens fa adonar que fins i tot *el just cau set vegades*.
[19] Sempre que he llegit aquestes paraules se m'ha estremit l'ànima amb un fort sotrac d'amor i de dolor. Novament ve el Senyor al nostre encontre, amb aquest advertiment diví, per parlar-nos de la seva misericòrdia, de la seva tendresa, de la seva clemència, que mai no s'acaben. Estigueu-ne segurs: Déu no vol les nostres misèries, bé que no les desconeix, i compta justament amb aquestes febleses perquè ens fem sants.

Un sotrac d'amor, us deia. Miro la meva vida i, amb sinceritat, veig que no sóc res, que no valc res, que no tinc res, que no puc fer res; àdhuc, que sóc el no-res! Però Ell ho és tot, i és, ensems, meu, i jo sóc seu, perquè no em rebutja, perquè s'ha donat per mi. Heu contemplat un amor més gran?

I un sotrac de dolor, ja que repasso la meva conducta, i resto astorat davant el cúmul de les meves negligències. Em basta examinar les poques hores que fa que estic llevat en aquest dia, per a descobrir tanta falta d'amor, de correspondència fidel. M'afligeix de veres aquest comportament meu, mes no em treu la pau. Em prostro davant de Déu, i li exposo amb claredat la meva situació. De seguida rebo la seguretat de la seva assistència, i sento en el fons del cor que em va dient a poc a poc: *meus es tu!*;^[20] sabia —i sé— com ets; endavant!

No pot ser d'altra manera. Si acudim contínuament a posar-nos a la presència del Senyor, s'acrexerà la nostra confiança, en comprovar que el seu Amor i la seva crida resten actuals: Déu no es cansa d'estimar-nos. L'esperança ens demostra que sense Ell, no aconseguim de dur a terme ni el més petit dels nostres deures; i amb Ell, amb la seva gràcia, se cicatritzaran les nostres ferides; ens revestirem de la seva fortalesa per resistir els atacs de l'enemic, i millorarem. En resum: la consciència que som fets de fang de càntir ens ha de servir, sobretot, per afermar la nostra esperança en Crist Jesús.

Fiqueu-vos sovint enmig dels personatges del Nou Testament. Assaboriu aquelles escenes commovedores en les quals el Mestre actua amb gestos divins i humans, o bé relata amb trets humans i divins la història sublim del perdó, la del seu Amor ininterromput pels seus

fills. Aquests transsumptes del Cel també es renoven ara, en la perenne actualitat de l'Evangelí: es palpa, es nota, podem afirmar que es toca amb les mans la protecció divina; una empara que guanya en vigoria, quan anem avançant malgrat les ensopegades, quan comencem i tornem a començar, perquè això és la vida interior, viscuda amb l'esperança en Déu.

Sense aquest afany de superar els obstacles de dins i de fora, no se'ns concedirà el premi. *Cap atleta no serà premiat, si no lluita de debò,[21] i no fóra autèntic el combat si faltava l'adversari contra el qual calia lluitar. Així és que si no hi ha adversari, no hi haurà corona; perquè no pot haver-hi un vencedor on no hi ha un vençut.*
[22]

Lluny de descoratjar-nos, les contrarietats han d'ésser un estímul per créixer com a cristians: en

aquesta lluita ens santifiquem, i la nostra tasca apostòlica adquireix una major eficàcia. En meditar sobre aquests moments en què Jesucrist —a l'Hort de les Oliveres i més endavant, en l'abandó i el ludibri de la Creu— accepta i ama la Voluntat del Pare, mentre sent el pes gegantí de la Passió, ens hem de convèncer que per imitar Crist, per a ser-ne uns bons deixebles, cal que ens abracem al seu consell: *si algú vol venir darrera meu, que es negui a si mateix, que es carregui la seva creu i que em segueixi*.^[23] Per això, m'agrada de demanar a Jesús, per a mi: *Senyor, cap dia sense creu!* Així, amb la gràcia divina, es reforçarà el nostre caràcter, i farem de punt de suport al nostre Déu, per damunt de les nostres misèries personals.

Comprèn-ho: si en clavar un clau a la paret, no hi trobessis resistència, què hi podries penjar? Si no ens enrobustim, amb l'auxili diví,

mitjançant el sacrifici, no arribarem a tenir la condició d'instruments del Senyor. En canvi, si ens decidim a aprofitar amb alegria les contrarietats, per amor de Déu, no ens costarà davant les coses difícils i desagradables, davant les coses dures i incòmodes, d'exclamar amb els Apòstols Jaume i Joan: *podem!*[24]

La importància de la lluita

Us haig de prevenir contra un parany, que Satanàs —aquest sí que mai no fa vacances!— no deixa de fer servir per arrencar-nos la pau.

Potser en algun instant s'insinua el dubte, la temptació de pensar que un retrocedeix lamentablement, o que amb prou feines avança; fins i tot arriba a cobrar força el convenciment que, malgrat la punya per a millorar, encara empitjora. Jo us asseguro que, d'ordinari, aquest judici pessimista reflecteix solament una falsa il·lusió, un engany que

convé de rebutjar. Acostuma a esdevenir, en aquests casos, que l'ànima es torna més atenta, la consciència més fina, l'amor més exigent; o bé passa que l'acció de la gràcia il·lumina amb més intensitat, i salten a la vista tants detalls que en una penombra passarien desapercebuts. Sigui com sigui, hem d'examinar atentament aquestes inquietuds, perquè el Senyor, amb la seva llum, ens demana més humilitat o més generositat. Recordeu-vos que la Providència de Déu ens mena sense pauses, i no ens escatima el seu auxili —amb miracles portentosos i amb miracles menuts— per fer anar endavant els seus fills.

Militia est vita hominis super terram, et sicut dies mercenarii, dies eius,[25] la vida de l'home a la terra és milícia, i els seus dies transcorren amb el pes del treball. Ningú no s'escapa d'aquest imperatiu; tampoc no se n'escapen aquells poltrons que es

resisteixen a assabentar-se'n;
deserten les files de Crist, i s'afanyen
en altres bregues per satisfer la
ganduleria, la vanitat i les ambicions
mesquines; són esclaus dels seus
capricis.

Si la situació de lluita és connatural a
la criatura humana, procurem
complir les nostres obligacions amb
tenacitat, pregant i treballant amb
bona voluntat, amb rectitud
d'intenció, amb l'esguard fit en allò
que Déu vol. Així se sadollaran les
nostres ànsies d'Amor, i
progressarem en la marxa vers la
santedat, per bé que en acabar la
jornada puguem comprovar que
encara ens manca molt de camí a fer.

Renoveu cada matí amb un *serviam!*
decidit —us serviré, Senyor!—, el
propòsit de no cedir, de no caure en
la peresa o en la desídia, d'afrontar
els afers amb més esperança, amb
més optimisme, ben persuadits que si

en alguna escaramussa hem estat vençuts, podrem superar la buidor amb un acte d'amor sincer.

La virtut de l'esperança —seguretat que Déu ens governa amb la seva provident omnipotència, que ens dóna els mitjans necessaris— ens parla d'aquesta contínua bondat del Senyor amb els homes, amb tu, amb mi, sempre disposat a escoltar-nos, perquè no se'n cansa mai. Li interessen les teves alegries, els teus èxits, el teu amor, i també les teves angúnies, el teu dolor, els teus fracassos. Per això, no confiïs en Ell tan sols quan ensopeguis amb la teva feblesa; adreça't al Pare del Cel en les circumstàncies favorables i en les adverses, tot acollint-te a la seva misericordiosa protecció. I la certesa de la nostra nul·litat personal —per reconèixer aquesta realitat, no cal una gran humilitat: som una autèntica corrua de zeros— es canviarà en una fortalesa irresistible,

perquè a l'esquerra del nostre jo hi haurà Crist, i quina xifra incommensurable en resulta!: *el Senyor és la meva fortalesa i el meu refugi, qui temeré?*[26]

Acostumeu-vos a veure Déu darrera de totes les coses, a saber que Ell ens espera tothora, que ens contempla i reclama justament que el seguim amb lleialtat, sense abandonar el lloc que en aquest món ens correspon. Hem de caminar amb una vigilància afectuosa, amb una preocupació sincera de lluitar, per no perdre la seva divina companyia.

Aquesta lluita del fill de Déu no va unida a tristos renunciaments, a obscures resignacions, a privacions d'alegria: és la reacció de l'enamorat, que mentre treballa i mentre descansa, mentre frueix i mentre pateix, posa el pensament en la persona estimada, i per ella s'enfronta de gust amb els diferents

problemes. En el nostre cas, a més a més, com que Déu —hi insisteixo— no perd batalles, nosaltres amb Ell ens direm vencedors. Tinc l'experiència que si m'ajusto fidelment als seus requeriments, *em posa en prats verds i em mena a fresques aigües, i allí em retorna. Em guia pels camins segurs per amor del seu nom. Ni quan passo per una vall tenebrosa no tinc por de cap mal, perquè vós sou amb mi; la vostra vara i el vostre bàcul són el meu consol.*

[27]

En els combats de l'ànima, l'estratègia és molts cops una qüestió de temps, d'aplicar el remei convenient, amb paciència, amb tenacitat. Augmenteu els actes d'esperança. Us recordo que sofrireu derrotes, o que passareu per alts i baixos —Déu permet que siguin imperceptibles— en la vostra vida interior, ja que no hi ha ningú que es vegi lliure d'aquests contratemps.

Sinó que el Senyor, que és omnipotent i misericordiós, ens ha concedit els mitjans idonis per a vèncer. N'hi ha prou que els emprem, com us deia abans, amb la resolució de començar a cada moment, si calgués.

Acudiu setmanalment —i sempre que en tingueu necessitat, sense donar cabuda als escrúpols— al sant Sagrament de la Penitència, al sagrament del perdó diví. Revestits de la gràcia, anirem a través de les muntanyes[28], i pujarem el pendent del deure cristià sense detenir-nos. Fent servir aquests recursos, amb bona voluntat, i pregant el Senyor que ens atorgui una esperança cada dia més gran, posseïrem l'alegria contagiosa dels qui se saben fills de Déu: *si Déu està de part nostra, qui se'ns posarà en contra?*[29]

Optimisme, doncs. Moguts per la força de l'esperança, combatrem per esborrar la taca viscosa que estenen

els sembradors de l'odi, i redescobrirem el món amb una perspectiva joiosa, perquè sortí bell i net de les mans de Déu, i així de bell l'hi tornarem, si aprenem de penedir-nos.

Amb l'esguard vers el Cel

Cresquem en esperança, que així ens refermarem en la fe, *fonament d'allò que esperem, i convenciment d'allò que no veiem.*[30] Cresquem en aquesta virtut, que és una súplica al Senyor perquè acreixi la seva caritat envers nosaltres, ja que solament l'home confia de veres en allò que estima amb totes les forces. I val la pena d'estimar el Senyor. Vosaltres haureu experimentat, com jo, que la persona enamorada es lliura segura, amb una sintonia meravellosa, en la qual els cors bateguen en un mateix voler. I què serà l'Amor de Déu? ¿No sabeu que Crist ha mort per cada un de nosaltres? Sí, per aquest cor

nostre, pobre, petit, s'ha consumat el sacrifici redemptor de Jesús.

El Senyor ens parla sovint del premi que ens ha guanyat amb la seva Mort i la seva Resurrecció. *Vaig a preparar-vos un lloc. I quan hi hagi anat i us hagi preparat lloc, tornaré i us prendré amb mi, perquè sigueu també vosaltres allà on sóc jo.*[31] El Cel és la meta del nostre camí terrenal. Jesucrist ens ha precedit i allà, en companyia de la Verge i de sant Josep —que tant venero—, dels Àngels i dels sants, espera la nostra arribada.

No han faltat mai els heretges —ni en l'època apostòlica— que han intentat arrencar l'esperança als cristians. *Si es predica que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, com és que alguns de vosaltres diuen que no hi ha resurrecció dels morts? Si no hi ha resurrecció dels morts, tampoc el Crist no ha ressuscitat. I, si el Crist no*

ha ressuscitat, la nostra predicació és vana, també la vostra fe...[32] La divinitat del nostre camí —Jesús, camí, veritat i vida—[33] és penyora segura que s'acaba en la felicitat eterna, si no ens apartem d'Ell.

Que en serà, de meravellós, quan el Nostre Pare ens digui: *criat bo i fidel, com que has estat fidel en las coses petites jo et confiaré les grans: entra al goig del teu Senyor!*[34]

Esperançats! Aquest és el prodigi de l'ànima contemplativa. Vivim de Fe, i d'Esperança, i d'Amor; i l'Esperança ens fa poderosos. Recordeu sant Joan?: *us escric a vosaltres, joves, perquè sou forts, perquè la paraula de Déu persevera en vosaltres i heu vençut el maligne.*[35] Déu ens apressa, per la joventut eterna de l'Església i de la humanitat entera. Podeu transformar en diví tot el que és humà, tal com el rei Mides convertia en or tot allò que tocava!

No ho oblideu mai: després de la mort us rebrà l'Amor. I en l'amor de Déu trobareu, a més, tots els amors nets que heu tingut a la terra. El Senyor ha disposat que passem aquesta breu jornada de la nostra existència treballant i, com el seu Unigènit, *fent el bé*.^[36] Mentrestant, hem d'estar alerta, atents a les crides que sant Ignasi d'Antioquia notava en la seva ànima, quan se li acostava l'hora del martiri: *vine al Pare*, vine cap al teu Pare,^[37] que t'espera desitjós.

Demanem a Santa Maria, *Spes nostra*, que ens encengui en el sant neguit d'habitar tots plegats a la casa del Pare. Res no podrà preocupar-nos si decidim ancorar el cor en el desig de la vertadera Pàtria: el Senyor ens conduirà amb la seva gràcia, i empenyerà la barca amb bon vent devers unes ribes tan clares.

[1] *Consideraciones espirituales*,
Cuenca 1934, p. 67.

[2] Rom V, 1-5.

[3] Rom XII, 12.

[4] Col III, 1-3.

[5] Eccli II, 11.

[6] St. Agustí, *Confessions*, I, I, 1 (PL
32, 661).

[7] Ps CV, 1.

[8] Ps XXX, 2.

[9] Cfr. Hebr XIII, 14.

[10] Jorge Manrique, *Coplas*, V.

[11] Rom IV, 18.

[12] Prv XXIII, 26.

[13] Iac I, 10-11.

[14] 2 Cor XI, 24-28.

[15] 2 Cor XII, 10.

[16] Ps XLII, 2.

[17] Phil IV, 13.

[18] 1 Ioh II, 1-2.

[19] Prv XXIV, 16.

[20] Is LXIII, 1.

[21] 2 Tim II, 5.

[22] St. Gregori, *De perfecta christiani forma* (PL 46, 386).

[23] Mt XVI, 24.

[24] Mc X, 39.

[25] Job VII, 1.

[26] Ps XXVI, 1.

[27] Ps XXII, 2-4.

[28] Cfr. Ps CIII, 10.

[29] Rom VIII, 31.

[30] Hebr XI, 1.

[31] Ioh XIV, 2-3.

[32] 1 Cor XV, 12-14.

[33] Cfr. Ioh XIV, 6.

[34] Mt XXV, 21.

[35] 1 Ioh II, 14.

[36] Act X, 38.

[37] St. Ignasi d'Antioquia, *Epistola ad Romanos*, VII (PL 5, 694).

.....